

OBSAH

1.	Úvod (J. Kolesár)	9
2.	História a vývoj zdravotníctva (J. Hupka)	11
2.1.	História liečiteľstva a ošetrovateľstva	11
2.2.	Vývoj zdravotníctva na našom území	12
2.3.	Poslanie, etika a morálka zdravotníckeho pracovníka (J. Hupka)	13
2.3.1.	Etika a morálka	14
2.3.2.	Morálne vlastnosti zdravotníckeho pracovníka	14
3.	Pracovná náplň zdravotníctva – zákon č. 20/1966 Zb. (J. Kolesár)	16
3.1.	Zdravotná výchova	16
3.1.1.	Metódy, formy a pomôcky zdravotnej výchovy	18
3.2.	Hygienicko-epidemiologická činnosť	18
3.3.	Liečebno-preventívna starostlivosť	19
3.3.1.	Kúpeľná starostlivosť	20
3.3.2.	Poskytovanie liekov a zdravotníckych potrieb	20
3.3.3.	Posudková činnosť	20
3.4.	Organizácia liečebno-preventívnej starostlivosti	20
3.4.1.	Ambulantná starostlivosť	20
3.4.2.	Ústavná starostlivosť	20
3.4.3.	Odborné liečebné ústavy	22
3.4.4.	Kúpeľné zariadenia	22
3.4.5.	Osobitné detské zariadenia	22
3.4.6.	Pohotovostné zdravotnícke služby	22
3.4.7.	Lekárenská služba	23
3.4.8.	Organizácia zdravotníckych služieb v okresoch a krajoch (J. Kolesár)	24
3.4.9.	Kategórie zdravotníckych pracovníkov (J. Kolesár)	25
3.5.	Základná jednotka ústavnej ošetrovateľskej starostlivosti – typy, zariadenie a vybavenie jej jednotlivých častí (P. Gavorník)	26
3.6.	Prevádzka ústavnej ošetrovacej jednotky (P. Gavorník)	29
3.6.1.	Pracovná náplň	29
3.6.2.	Časový rozpis služieb	29
3.6.3.	Riadenie a kontrola ošetrovateľskej starostlivosti	29
3.6.4.	Liečebný poriadok a ochranno-liečebný režim	29
3.6.5.	Lekárska vizita	30
3.6.5.1.	Úlohy sestry pri vizite	32
3.7.	Príjem, preklad a prepustenie pacienta (Z. Mikeš)	32
3.7.1.	Príjem pacienta	32
3.7.2.	Preklad pacienta	36
3.7.3.	Prepustenie pacienta	36
3.8.	Systémy ošetrovateľskej činnosti – náplň práce sestier (P. Gavorník)	41
4.	Epidemiológia a dekontaminácia (J. Hupka)	52
4.1.	Dekontaminácia	52
4.2.	Sterilizácia	52
4.2.1.	Fyzikálne metódy sterilizácie	53
4.2.2.	Chemická sterilizácia	57
4.3.	Dezinfekcia	60
4.3.1.	Fyzikálna dezinfekcia	60

4.3.2.	Chemická dezinfekcia	63
4.4.	Dezinsekcia	68
4.5.	Deratizácia	68
4.6.	Nemocničná infekcia (<i>J. Kolesár</i>)	69
4.6.1.	Epidemiologický proces nemocničných nákaz	70
4.6.2.	Prenos a cesta prenosu nemocničných infekcií	70
4.6.3.	Hlavní pôvodcovia nozokomiálnych nákaz	71
4.6.4.	Preventívne opatrenia proti vzniku nozokomiálnych nákaz	72
4.6.5.	Upratovanie v nemocničnom oddelení	73
4.6.6.	Upratovanie v zdravotníckom zariadení	73
4.6.7.	Osobná hygiena pracovníkov v zdravotníctve	73
5.	Ošetrovateľská starostlivosť	75
5.1.	Reakcia chorého a adaptácia na hospitalizáciu (<i>A. Dukát</i>)	75
5.2.	Hospitalizmus	76
5.2.1.	Prevencia hospitalizmu	77
5.3.	Bolest	77
5.3.1.	Hodnotenie bolesti	78
5.4.	Spánok	78
5.5.	Pohybový režim pacienta (<i>Z. Mikeš</i>)	79
5.5.1.	Význam aktivity	79
5.5.2.	Rehabilitačná starostlivosť	80
5.6.	Nemocničná posteľ a jej vybavenie (<i>P. Gavorník</i>)	85
5.6.1.	Pomocné zariadenie posteľe	89
5.7.	Poloha a manipulácia s pacientom (<i>Z. Mikeš</i>)	91
5.7.1.	Poloha pacienta	91
5.7.1.1.	Liečebná poloha	92
5.7.1.2.	Vyšetrovacie polohy	93
5.7.2.	Manipulácia s pacientom	95
5.7.2.1.	Úkony vykonávané na posteli	95
5.7.2.2.	Úkony vykonávané mimo posteľe	96
5.8.	Antidekubitálna starostlivosť (<i>Z. Mikeš</i>)	98
5.8.1.	Prevencia dekubitu	103
5.8.2.	Liečba dekubitu	106
5.9.	Starostlivosť o inkontinentných a imobilných chorých (<i>A. Dukát</i>)	107
5.9.1.	Starostlivosť o chorých v bezvedomí	109
5.9.2.	Starostlivosť o zomierajúcich	110
5.10.	Sledovanie fyziologických funkcií organizmu (<i>J. Kolesár</i>)	111
5.10.1.	Telesná teplota	111
5.10.2.	Meranie pulzu	115
5.10.3.	Meranie počtu dychov	115
5.10.4.	Meranie krvného tlaku	115
5.10.5.	Sledovanie močenia	116
5.10.5.1.	Cievkovanie	116
5.10.6.	Sledovanie odchodu plynov a stolice	116
5.10.6.1.	Klyzma	118
5.11.	Odbory biologického materiálu (<i>Z. Mikeš</i>)	118
5.11.1.	Biochemické vyšetrenie	119
5.11.1.1.	Krv	119
5.11.1.2.	Moč	120
5.11.2.	Hematologické vyšetrenie	120
5.11.3.	Mikrobiologické vyšetrenie	121
5.11.4.	Virologické a mykologické vyšetrenie	124
5.11.5.	Parazitologické vyšetrenie	125
5.11.6.	Sérologické vyšetrenie	125
5.11.7.	Biopatické vyšetrenie	125
5.11.8.	Všeobecné zásady vyšetrenia biologického materiálu	125
6.	Liečebná starostlivosť	127
6.1.	Farmakoterapia (<i>P. Gavorník, A. Dukát</i>)	127
6.1.1.	Pokyny pre podávanie liekov	129

6.1.2.	Pozorovanie účinku liekov	130
6.1.3.	Injekcie	130
6.1.4.	Infúzie	132
6.1.5.	Transfúzia	133
6.2.	Inhalačná liečba (<i>J. Hupka</i>)	135
6.2.1.	Pneumatické inhalácie	136
6.2.1.1.	Liečba kyslíkom	139
6.2.2.	Inhalácie aerosólov	143
6.3.	Stravovanie chorých (<i>J. Kolesár</i>)	149
6.3.1.	Jednotný diétny systém	149
6.3.1.1.	Diétny systém pre nemocnice	150
6.3.2.	Umelá výživa	150
6.3.3.	Parenterálna výživa	151
6.3.4.	Stravovanie v nemocnici	151
6.4.	Využitie tepla a chladu v liečbe (<i>J. Kolesár</i>)	152
6.4.1.	Aplikácia suchého tepla	152
6.4.1.1.	Svetloliečba	152
6.4.1.2.	Teplé suché procedúry	153
6.4.1.3.	Teplé vlhké procedúry	153
6.4.2.	Aplikácia chladu	153
6.4.3.	Obklady	154
6.4.3.1.	Chladné obklady	154
6.4.3.2.	Teplé obklady	154
6.4.3.3.	Dráždivé obklady	154
6.4.3.4.	Zábaly	155
7.	Prístrojová a vyšetrovacia technika	158
7.1.	Použitie niektorých grafických vyšetrovacích metód (<i>A. Dukát</i>)	158
7.2.	Endoskopické vyšetrenia (<i>P. Gavorník</i>)	164
7.2.1.	Gastroskopia	165
7.2.2.	Rektoskopia	165
7.2.3.	Cystoskopia	166
7.2.4.	Bronchoskopia	166
7.2.5.	Laparoskopia	167
7.3.	Punkčné techniky (<i>Z. Mikeš</i>)	167
7.3.1.	Pleurálna punkcia	167
7.3.2.	Abdominálna punkcia	168
7.3.3.	Punkcia kostnej drene	168
8.	Jednoduché obväzy (<i>A. Dukát</i>)	171
8.1.	Rozdelenie obväzov podľa účelu	171
8.1.1.	Krycie obväzy	171
8.1.2.	Sacie obväzy	171
8.1.3.	Obkladové obväzy	171
8.1.4.	Tlakové obväzy	171
8.1.5.	Pevné obväzy	171
8.1.6.	Podporné obväzy	171
8.1.7.	Extenčné obväzy	172
8.1.8.	Nápravné obväzy	172
8.2.	Rozdelenie obväzov podľa druhu použitej látky	172
8.2.1.	Plastické obväzy	172
8.2.2.	Náplastové obväzy	172
8.2.3.	Šatkové obväzy	173
8.2.4.	Prakové obväzy	172
8.2.5.	Ovínadlové obväzy	173
8.2.6.	Dlahové obväzy	173
8.2.7.	Dyhové obväzy	173
8.2.8.	Obväzy z tvrdnúcich hmôt	174
9.	Osobitosti liečebnej starostlivosti na niektorých oddeleniach (<i>J. Hupka</i>)	175
9.1.	Interné oddelenie	175
9.2.	Infekčné oddelenie	176

9.3.	Detské oddelenie	176
9.4.	Chirurgické oddelenie	176
9.5.	Gynekologicko-pôrodnické oddelenie	177
9.6.	Psychiatrické oddelenie	177
Register		179